

Damir Kontrec*

Vrednovanje rada sudaca: iskustva iz prakse u Republici Hrvatskoj

Sadržaj

1. Uvod
2. Općenito o ocjenjivanju sudaca u Republici Hrvatskoj
3. Mjerila za ocjenjivanje sudaca
4. Ocjena obnašanja sudačke dužnosti
5. Postupak ocjenjivanja sudaca u praksi
6. Ocjenjivanje sudaca i praksa Ustavnog suda Republike Hrvatske
7. Zaključne napomene

1. Uvod

Republika Hrvatska ima već duži niz godina propisano ocjenjivanje sudaca, pri čemu se uvijek postavlja pitanja po kojim kriterijima se to ocjenjivanje vrši, kakav učinak ocjena ima na profesionalnu karijeru suca (bilo u smislu napredovanja, imenovanja na viši sud, bilo u smislu provođenja stegovnih postupaka zbog neostvarivanja propisane „norme“). Isto tako, postavlja se pitanje može li se rad sudaca svesti na iskazivanje matematičkih podataka, kvantitativnih i kvalitativnih, bez da se vodi računa o tome da je posao suca kreativan, da se pojedini sudski predmeti, odnosno pojedine vrste predmeta ne mogu u potpunosti izjednačiti i da se po težini razlikuju.

U ovom radu prikazana je postojeća zakonska regulativa koja se odnosi na vrednovanje rada sudaca u Republici Hrvatskoj, kao i rezultati koji su dobiveni u praksi prilikom ocjenjivanja sudaca u postupku izbora predsjednika sudova i sudaca žalbenih sudova u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1. ožujka 2015. do 31. listopada 2016. godine.¹ S obzirom na prikupljene podatke iznose se određene dileme koje se odnose na ocjenjivanje sudaca, s ciljem da se cijeli sustav vrednovanja rada sudaca unaprijedi i da ocjena obnašanja sudačke dužnosti bude u što moguće većoj mjeri objektivna.

* Autor je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske i član Državnog sudbenog vijeća Republike Hrvatske. Izneseni stavovi su osobni stavovi autora.

¹ Podaci se odnose na razdoblje rada postojećeg Državnog sudbenog vijeća Republike Hrvatske koje je započelo s radom 01. 03. 2015. nakon provedenih općih izbora za članove Državnog sudbenog vijeća.

2. Općenito o ocjenjivanju sudaca u Republici Hrvatskoj

Kada se govori o ocjenjivanju sudaca tada možemo načelno govoriti o dva sustava ocjenjivanja. Prvi sustav predviđa redovito ocjenjivanje sudaca, svakih nekoliko godina (3, 5 ili neko drugo razdoblje), dok drugi sustav predviđa ocjenjivanje sudaca u slučaju izbora sudaca na više sudove ili prilikom izbora za predsjednika suda. Naravno da su teoretski moguće i kombinacije tih sustava.

U Republici Hrvatskoj temelj za ocjenjivanje predstavlja trenutno odredba člana 97 Zakona o sudovima (ZS)², dok su provedbeni propisi Okvirna mjerila za rad sudaca (Okvirna mjerila) i Metodologija izrade ocjene obnašanja sudačke dužnosti (Metodologija)³.

Prema odredbi člana 79 ZS, Okvirna mjerila donosi ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dok Metodologiju donosi, prema odredbi člana 98 ZS Državno sudbeno vijeće (DSV) uz prethodno mišljenje vijeća koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj i Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.⁴

Prema postojećoj regulativi suci se ocjenjuju samo u slučaju napredovanja na viši sud, odnosno imenovanja za predsjednika suda. Pri tom ocjenu obnašanja sudačke dužnosti donosi nadležno sudačko vijeće. Danas u Republici Hrvatskoj djeluje 15 sudačkih vijeća na nivou županijskih sudova (za svaki županijski sud), 3 sudačka vijeća pri visokim specijaliziranim sudovima (sudačka vijeća kod Visokog trgovačkog suda, Visokog prekršajnog suda i Visokog upravnog suda), te sudačko vijeće Vrhovnog suda. Sudačka vijeća ocjenu donose na temelju podatka koje utvrđuje predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost, budući da je obveza predsjednika suda da svake godine utvrđuje je li sudac ispunio Okvirna mjerila.

Ako bi predsjednik suda utvrdio da u određenoj godini sudac nije riješio dovoljan broj predmeta, u skladu s Okvirnim mjerilima, i to bez opravdanog razloga, tada je predsjednik suda dužan pokrenuti stegovni postupak protiv suca radi neurednog obnašanja sudačke dužnosti. U vremenskom razdoblju 01. ožujka 2015. godine do 31. listopada 2016. godine, od kada radi postojeći DSV, podnesena su svega dva prijedloga za vođenje stegovnog postupka radi neopravdanog neispunjavanja Okvirnih mjerila.

Iz navedenog bi se moglo zaključiti da gotovo u svim slučajevima suci ispunjavaju Okvirna mjerila, pa se može postaviti pitanje jesu li Okvirna mjerila dobro postavljena, ima li prema njima previše oslobođenja (zbog obavljanja određenih dužnosti u sudu, mentorstva, vođenja evidencije sudske prakse i drugo). No, isto tako mi se čini da nije dobro rješenje prema kojem Okvirna mjerila, ako ona uopće trebaju postojati, donosi ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Kako se radi o provedbenom propisu kojim se direktno utječe na rad sudova i samih sudaca trebalo bi razmisliti, de lege ferenda, da Okvirna mjerila donosi predsjednik Vrhovnog suda ili sama Opća sjednica Vrhovnog suda.

² NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16.

³ Dostupno na: http://www.dsv.pravosudje.hr/index.php/dsv/media/files/metodologija_izrade_ocjene_sudaca, očitavanje 06. 11. 2016.

⁴ V. opširnije D. Jakovina, Vrednovanje rada sudaca u Republici Hrvatskoj, prikaz Metodologije izrade ocjene sudaca, dostupno na: http://www.fcjp.ba/templates/ja_avian_ii_d/images/green/Drazen_Jakovina2.pdf, očitavanje 06. 11. 2016.

Treba dodati da je ranije u Republici Hrvatskoj bilo propisano i redovito ocjenjivanje sudaca. Tako je u Zakonu o sudovima iz 2005. godine⁵ bilo propisano redovito ocjenjivanje svih sudaca, osim sudaca Vrhovnog suda, i to svakih pet godina, kao i ocjenjivanje prilikom izbora na viši sud ili za predsjednika suda. No, već 2011. godine se od toga odustalo, jer je utvrđeno da bi to predstavljao preveliki teret za sudačka vijeća, a same ocjene se i onako donose u slučaju kada se sudac kandidira za viši sud ili predsjednika suda. S druge strane je isto tako utvrđeno da su sudačka vijeća, iako su radila prema istim kriterijima, postupala neujednačeno, obzirom da su odredbe Metodologije primjenjivale različito. Moj je stav da redovito ocjenjivanje sudaca, ako iz tog ocjenjivanja ne proizlazi određena posljedica, predstavlja samo sebi svrhu, pa podržavam rješenje da je redovito ocjenjivanje sudaca napušteno.

3. Mjerila za ocjenjivanje sudaca

Već je rečeno da su odredbom člana 97 ZS propisana mjerila za ocjenjivanje sudaca. Tako je određeno da sudačka vijeća ocjenjuju rad sudaca prema sljedećim mjerilima:

- broj odluka koje je sudac donio u odnosu na broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca,
- rezultat rada po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku,
- poštivanje rokova za donošenje i izradu odluka,
- kvaliteta odluka povodom izjavljenih pravnih lijekova (potvrđene, ukinute ili preinačene u apsolutnom broju i postotku u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, u odnosu na broj odluka u predmetima u kojima je izjavljen pravni lijek, te broj odluka ukinutih zbog bitnih povreda postupka),
- druge aktivnosti suca.

U samoj Metodologiji i to u čl. 6. detaljnije su propisana mjerila za izračun. Tako je određeno da sudačka vijeća izrađuju ocjenu obnašanja sudačke dužnosti na temelju sljedećih mjerila:

1. je li sudac tijekom ocjenjivanog razdoblja donio broj odluka propisan Okvirnim mjerilima za rad sudaca, pri čemu će se utvrditi rezultat rada po vrstama predmeta, u apsolutnim brojevima i postotku, rad na težim predmetima, te navesti opravdane razloge ako sudac nije donio broj odluka propisan Okvirnim mjerilima za rad sudaca;
2. je li sudac poštivao rokove za pisanu izradu odluka:
3. ako Metodologijom nije drukčije određeno, na temelju postotka ukinutih odluka povodom redovitog pravnog lijeka neposredno višem sudu, tijekom ocjenjivanog razdoblja:
  - a. u odnosu na ukupan broj odluka koje je sudac donio tijekom ocjenjivanog razdoblja, a protiv kojih je propisan redoviti pravni lijek neposredno višem sudu, a u koji broj odluka se uzimaju i sudske nagodbe,
  - b. u odnosu na broj vraćenih odluka od strane neposredno višeg suda tijekom ocjenjivanog razdoblja,

⁵ NN 150/05, 16/07, 113/08, 153/09, 116/10, 27/11, 57/11, 130/11.

- c. u odnosu na broj vraćenih ukinutih odluka od strane neposredno višeg suda tijekom ocjenjivanog razdoblja, a ukinute su i zbog bitne postupovne povrede ili su potvrđene odnosno preinačene premda je takva povreda počinjena;
4. druge aktivnosti, postupci i okolnosti koje omogućuju da se što potpunije ocijeni rad suca:
  - a. je li sudjelovao u nekim oblicima stručnog usavršavanja kao predavač,
  - b. je li kao autor ili suautor objavljivao stručne radove, znanstvene radove ili knjige iz područja pravnih znanosti,
  - c. je li završio poslijediplomski, specijalistički studij iz pravnih znanosti, stekao akademski stupanj magistra ili doktora znanosti iz područja pravnih znanosti,
  - d. je li nastavnik ili suradnik u nastavi pravnih predmeta na sveučilišnom diplomskom ili poslijediplomskom studiju,
  - e. je li sudjelovao u radnim skupinama za izradu zakona,
  - f. je li bio upućivan na rad u viši sud, Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju ili Državno sudbeno vijeće,
  - g. je li bio predsjednik ili član sudačkog vijeća,
  - h. duljina sudačkog staža.

Iz navedenog se vidi da je namjera zakonodavca bila da se kod ocjenjivanja rad suca analizira *kvantitativno* i *kvalitativno*, ali da se vodi računa i o drugim aktivnostima suca, za koje isti može dobiti odgovarajući broj bodova. Daljnjim odredbama Metodologije detaljnije je propisano koliko se bodova može ostvariti po pojedinom mjerilu, no maksimalni broj bodova koji se može ostvariti je 150.

Iz toga slijedi da su Okvirna mjerila i Metodologija usko povezane i da zapravo ocjena obnašanja sudačke dužnosti ovisi i o tome je li Okvirnim mjerilima realno utvrđeno, po pojedinoj vrsti predmeta, koliko se predmeta može riješiti na godišnjoj razini ili ne. S druge strane svaki praktičar dobro zna da dva predmeta iste vrste, primjerice smetanja posjeda ili isplate, ne moraju biti jednako teški, a prema Okvirnim mjerilima su izjednačeni. To se može braniti stavom da se na nivou godišnjeg opterećenja sudaca i s obzirom na nasumičnu dodjelu predmeta u pravilu izjednačava opterećenje između pojedinih sudaca i to kako prema pojedinim vrstama predmeta, tako i prema njihovoj težini. Pri tome i predsjednik suda ima ulogu da na godišnjem nivou vodi računa o opterećenosti sudaca u svom sudu.

4. Ocjena obnašanja sudačke dužnosti

Prema odredbi člana 99 stav 1 ZS ocjena obnašanja sudačke dužnosti može biti:

1. izvrsno obnaša sudačku dužnost 130 – 150 bodova,
2. vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost 110 – 129 bodova,
3. uspješno obnaša sudačku dužnost 90 – 109 bodova,
4. zadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost 70 – 89 bodova,
5. nezadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost manje od 70 bodova.

Kod toga ocjena mora biti obrazložena tako da se iz same odluke jasno vidi po kojem mjerilu je sudac ostvario bodove i u kojoj visini, kako bi odluku moglo kontrolirati žalbeno vijeće ako sudac protiv odluke sudačkog vijeća na ocjenu obnašanja sudačke dužnosti izjavi žalbu.

Odredbom člana 102 stav 1 ZS propisano je da sudac ima pravo u roku od osam dana od dana dostave odluke izjaviti žalbu posebnom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske sastavljenom od pet sudaca, pri čemu se žalba može izjaviti i zbog nedonošenja odluke o ocjeni. Razlog je da je sudačko vijeće dužno odluku o ocjeni donijeti najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva Državnog sudbenog vijeća za donošenjem ocjene. Državno sudbeno vijeće takav zahtjev upućuje nadležnom sudačkom vijeću nakon što zaprimi kandidaturu određenog suca za slobodno mjesto suca ili slobodno mjesto predsjednika suda.

Navedeno posebno vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske imenuje Sudačko vijeće Vrhovnog suda (čine ga svi suci Vrhovnog suda) većinom glasova svih članova i to u vrijeme kada se određuje godišnji raspored poslova u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za sljedeću kalendarsku godinu. Ujedno se istim rješenjem određuju i zamjenici članova navedenog vijeća. Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske može žalbu odbaciti kao nepravodobnu ili nedopuštenu, ili je odbiti, odnosno žalbu prihvatiti te odluku o ocjeni ukinuti u cijelosti ili djelomično ili je izmijeniti. I ovo rješenje ima rok od 30 dana za donošenje odluke povodom žalbe suca.

5. Postupak ocjenjivanja sudaca u praksi

U prethodnim dijelovima sam prikazao samo postojeće zakonodavno rješenje koje se odnosi na ocjenjivanje sudaca u Republici Hrvatskoj. No, namjera mi je da utvrdim kako ocjenjivanje sudaca funkcionira u praksi, postoje li kakvi problemi, da li se na temelju utvrđenih ocjena može utvrditi koji je kandidat bolji u postupku izbora za suca ili predsjednika suda. Stoga sam za potrebe ovog rada analizirao ocjene svih sudaca koji su se kandidirali za mjesto suca ili predsjednika suda u razdoblju od 1. ožujka 2015. do 31. listopada 2016. godine.

Tako je u navedenom razdoblju bilo objavljeno ukupno 43 natječaja za predsjednike sudova na koje se javilo ukupno 88 kandidata. Prema ocjenama nadležnih sudačkih vijeća kandidati za predsjednike sudova dobili su sljedeće ocjene:

- izvrsno obnaša sudačku dužnost – 83 kandidata
- vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost – 3 kandidata
- uspješno obnaša sudačku dužnost – 2 kandidata.

Iz toga slijedi da je 94,32 % kandidata ocijenjeno najboljom ocjenom, da je 3,41 % kandidata ocijenjeno drugom najboljom ocjenom ili ukupno 97,73 % kandidata je ocijenjeno s dvije najviše ocjene. Svega 2,27 % kandidata je ocijenjeno trećom po redu ocjenom, ali i ta ocjena ukazuje na uspješno obnašanje sudačke dužnosti. Ako se detaljnije pogleda broj bodova koje su ostvarili kandidati za predsjednike sudova 48 kandidata je ostvarilo 140 i više bodova, dok su 2 kandidata ostvarili maksimalan broj bodova od 150.

U istom promatranom razdoblju objavljen je natječaj za popunjavanje ukupno 23 slobodna sudačka mjesta na drugostupanjskim (žalbenim sudovima – županijskim i Visokom trgovačkom

sudu), te je jedan natječaj ponovljen nakon ukidanja odluke ranije DSV-a na izbor prvostupanjskog suca na prvostupanjskom trgovačkom sudu.

Na navedenim natječajima ukupno se prijavilo 292 kandidata. Od toga je najvišom ocjenom izvrsno obnaša sudačku dužnost ocijenjeno 212 kandidata (72,60 %), ocjenom vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost 78 kandidata (26,72 %), te ocjenom uspješno obnaša sudačku dužnost 2 kandidata (0,68 %). Iz toga slijedi da je ukupno 99,32 % kandidata ocijenjenom s dvije najviše ocjene. Pri tome je 140 i više bodova ostvarilo ukupno 54 kandidata, time da maksimalni broj bodova od 150 nije ostvario niti jedan od kandidata koji su se prijavili na natječaj za izbor sudaca drugostupanjskih sudova.

Ako bi se zbrojili navedeni podaci za kandidate za predsjednike sudova i kandidate za suce, tada je najvišom ocjenom ocijenjeno ukupno 295 kandidata ili 77,63 %, ocjenom vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost 81 kandidat ili 21,32 % kandidata, te ocjenom uspješno obnaša sudačku dužnost 4 kandidata ili ukupno 1,05 %.

Zanimljivo je pogledati još jedan statistički podatak. Naime, suci imaju pravo podnijeti žalbu protiv odluka sudačkih vijeća o obnašanju sudačke dužnosti. Tako je posebnom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 30. rujna 2016. godine, radi se o razdoblju koje se obzirom na ocjene odnosi na predmetni postupak ocjenjivanja, podneseno ukupno 30 žalbi. Taj broj mi se čini vrlo mali, a s druge strane razumljiv je mali broj žalbi obzirom na činjenicu da je najveći broj sudaca ocijenjen najboljim ocjenama.

Posebno vijeće Vrhovnog suda je navedene žalbe riješilo na sljedeći način:

- odbijena žalba u 16 predmeta,
- odbačena žalba u 1 predmetu,
- prihvaćena žalba u 5 predmeta,
- djelomično prihvaćena žalba u 3 predmeta,
- te žalba riješena na drugi način u 5 predmeta.

Što se može zaključiti iz gore navedenih podataka?

Suci su u pravilu ocijenjeni najvećim ocjenama, što je za pohvaliti. S jedne strane se postavlja pitanje jesu li dobro postavljeni kriteriji za ocjenjivanje. Iako to možda nije za usporedbu, poplava najvećih mogućih ocjena u obnašanju sudačke dužnosti može se usporediti s poplavom „odlikaša“ u osnovnim ili srednjim školama.

S druge se strane postavlja pitanje koja je korist od takvog ocjenjivanja ako se većina kandidata ocjenjuje najvišim ocjenama, kada je razlika između kandidata vrlo mala, kada neki kandidati nisu mogli ostvariti veću kvantitetu zbog nedostatka novih predmeta itd. Isto tako se postavlja pitanje je li DSV u takvoj situaciji vezano ostvarenim brojem bodova ili ne, ili eventualno rang lista ostvarenih bodova predstavlja samo orijentir za DSV prilikom donošenja odluke.

Treba istaći da je novi saziv DSV *odustao* od toga da je vezan utvrđenom bodovnom listom prilikom izbora, smatrajući da u tom slučaju DSV ne može ostvariti svoju ustavnu ulogu i birati suce i predsjednike sudove. Naime, kada bi DSV prilikom izbora sudaca i predsjednika sudova bio isključivo vezan utvrđenom bodovnom listu, tada DSV ne bi mogao ostvariti svoju ustavnu

zadaću i vršiti izbor sudaca i predsjednika sudova. Da je takva praksa DSV zasnovana na zakonu potvrdio je i Ustavni sud Republike Hrvatske u nekoliko svojih odluka u 2015. i 2016. godini.

6. Ocjenjivanje sudaca i praksa Ustavnog suda Republike Hrvatske

Tako je Ustavni sud u odluci U-III-1042/2012 od 27. svibnja 2015. godine izrijekom naveo:

„5.2. Sukladno članku 16. stavku 3. ZoDSV-a/93 - vremenski mjerodavnim u konkretnom slučaju, oglas o slobodnim mjestima sudaca objavljuje se u "Narodnim novinama" i sadrži poziv svim kandidatima (bez obzira radi li se o kandidatima koji već obavljaju sudačku dužnost ili kandidatima koji se po prvi puta imenuju za suca) da podnesu prijavu.

U postupku imenovanja suca DSV izrađuje listu prvenstva, na koju u skladu s člankom 17.a stavkom 2. ZoDSV-a/93, kandidate koji već obavljaju sudačku dužnost (u daljnjem tekstu: kandidati suci) uvrštava na temelju zbroja bodova iz ocjene o obnašanju sudačke dužnosti.

Ocjenu o obnašanju sudačke dužnosti (na zahtjev DSV-a, u postupku napredovanja suca na viši sud) donose sudačka vijeća na temelju kriterija propisanih člankom 79. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 150/05., 16/07., 113/08. i 153/09.).

Ocjene sudačkih vijeća DSV prihvaća bez ispitivanja, sukladno članku 17.a stavku 2. ZoDSV-a/93.

Nasuprot tome, kandidati koji se prvi puta imenuju za suca (u daljnjem tekstu: drugi kandidati), u skladu s člankom 17. stavcima 2., 4., 5., 6. i 7. ZoDSV-a/93, prethodno pred DSV-om pristupaju pisanoj provjeri znanja, potom one od njih koji na pisanoj provjeri znanja ostvare najbolji uspjeh, DSV poziva na usmeni razgovor na kojem ocjenjuje njihovu motiviranost za rad u pravosuđu, sposobnost za rješavanje sukoba i donošenje odluka, osjećaj za pravdu i odgovorno obnašanje sudačke dužnosti. Na temelju zbroja bodova ostvarenih u provjeri znanja i usmenom razgovoru, DSV sastavlja listu prvenstva drugih kandidata.

Nakon što izradi listu prvenstva kandidata sudaca i sastavi listu prvenstva drugih kandidata, DSV donosi jedinstvenu listu prvenstva, na koju se uvrštavaju svi kandidati suci, te oni od drugih kandidata koji su na pisanoj provjeri znanja i usmenom razgovoru najbolje ocijenjeni.

Stoga je prilikom donošenja odluke o imenovanju suca potrebno uspostaviti razumnu ravnotežu između dvije navedene grupe kandidata.

5.3. Nadalje, člankom 121. stavcima 1. i 2. Ustava propisano je:

"Članak 121.

Državno sudbeno vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj.

Državno sudbeno vijeće, u skladu s Ustavom i zakonom, samostalno odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještanju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(...)"

DSV je dakle, uvažavajući (jedinstvenu) listu prvenstva kao polazišni temelj i unutar granica propisanih Ustavom i zakonom, ovlašteno samostalno odlučiti o imenovanju sudaca. Navedene granice relativno su uske, međutim unutar njih DSV, kao Ustavom ustanovljeno samostalno tijelo, ima slobodu postupanja glede uspostavljanja razumne ravnoteže između kandidata sudaca i drugih kandidata. Stoga se odluka DSV-a donesena unutar tih granica ne može smatrati samovoljnom ili arbitrarnom.

Slijedom svega navedenog, Ustavni sud smatra da lista prvenstva, premda (polazni) temelj za donošenje odluke o imenovanju suca, ne može biti mehanički preslikana u odluku DSV-a o imenovanju suca. U suprotnome bi također bila dovedena u pitanje Ustavom propisana samostalnost DSV-a u donošenju odluke o imenovanju suca.

Ustavni sud utvrđuje da je, u konkretnom slučaju, DSV polazeći od donesene (jedinstvene) liste prvenstva kao temelja, donijelo osporenu odluku o imenovanju suca u okviru ovlasti i granica propisanih Ustavom i zakonom, pri čemu je glede uspostavljanja razumne ravnoteže između kandidata sudaca i drugih kandidata primijenilo ustavnopravno prihvatljive kriterije.

Ustavni sud stoga ocjenjuje neosnovanim prigovor podnositeljice glede kogentne vezanosti Državnog sudbenog vijeća redoslijedom kandidata utvrđenim u listi prvenstva.

Stoga, Ustavni sud, sagledavajući postupak koji je prethodio ustavnosudskom postupku kao jedinstvenu cjelinu, smatra da osporenim odlukama podnositeljici nije povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.⁶

Zanimljivo je da je identično shvaćanje Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo i u dvije novije odluke U-III-4818/2015 od 28. siječnja 2016. godine i U-III-4631/2015 od 1. lipnja 2016. godine⁷ u kojima su odbijene ustavne tužbe podnositelja, kojima se pobijao izvršen izbor sudaca žalbenih sudova prema postojećim propisima, a u kojima DSV nije poštovao utvrđenu bodovnu listu. I iz tih odluka jasno slijedi da utvrđena bodovna lista predstavlja samo polazište, temelj za donošenje odluke o izboru suca odnosno predsjednika suda, te da DSV treba imati mogućnost da provede izbor sudaca i predsjednika suda u skladu sa svojim ustavnim i zakonskim ovlastima.

7. Zaključne napomene

Čini mi se potrebnim na kraju postaviti određena pitanja, bez namjere da se na njih daju i konačni odgovori:

Mora li se ocjena obnašanja sudačke dužnosti temeljiti, u pretežitom dijelu, na statističkim podacima o ispunjavanju Okvirnih mjerila za rad sudaca?

⁶ Dostupno na: <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/U-III-1042-2012.pdf>.

⁷ Dostupno na stranici Ustavnog suda Republike Hrvatske – sudska praksa.

Kako provesti objektivno ocjenjivanje sudaca u slučaju kada suci ne rade istu vrstu predmeta, kada su različito radno opterećeni, odnosno kada je na pojedinim sudovima provedena uska specijalizacija sudaca?

Jesu li ocjene izvrstan i vrlo uspješan zastupljene u prevelikom postotku?

Je li došlo vrijeme da se postupno napušta koncept „sudačke norme“ ili je to i nadalje neophodno u zemljama u kojima je sudstvo opterećeno zaostacima, predmetima koji dugo traju i slično?

Podaci koje sam naveo jasno ukazuje da ocjenjivanje u kojem je više od 97 % kandidata ocijenjeno najvišim ocjenama nema previše smisla, niti takvo ocjenjivanje radi distinkciju između kandidata koji su kvalitetniji, od onih koji su manje kvalitetni. Stoga mi se čini da bi trebalo razmišljati o unapređenju sustava ocjenjivanja, kako bi dobivene ocjene zaista predstavljale jasan signal koji je od kandidata kvalitetniji, ili o njegovom napuštanju jer se uloga sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj svodi na obračunavanje podataka koje je utvrdio predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost ili viši sud povodom pravnih lijekova.